

Namaste

Såväl positiva som negativa nyheter från Nepal. Det kanske mest positiva är att det ordnade sig med risplanteringen. Regnet kom och riset planterades som vanligt med fest och lerkastning. Nu är det monsun, men den har inte varit lika häftig som förra året och förhoppningsvis kommer Nepal att få en bra risskörd i år. Det kan nämligen bli problem att få tag på ris för de som inte odlar det själva. Indien har beslutat att inte exportera något ris i år och mycket av det ris som nepaleserna äter kommer från Indien, eftersom det är billigare än det inhemska. Om detta exportstopp från Indiens sida håller i sig kan många familjer i städerna få problem med mattillgången. Men långsiktigt kan det kanske bli positivt om de nepalesiska bönderna inser möjligheten att öka den sjunkande risodlingen och göra landet mer självförsörjande på ris.

Den ekonomiska situationen är fortfarande dålig i landet. Allt fler nepaleser åker återigen utomlands för att tjäna pengar och skicka hem till sina familjer. För en del blir det bra men många kommer att utnyttjas som billig arbetskraft till arbeten den inhemska befolkningen inte vill utföra.

Den sociala misären ökar förstås när ekonomin går i stå. Det är främst familjer som flyttat in till de större städerna och inte längre har tillgång till ett jordbruk, som far mest illa.

Kampen om arbeten är stor och lönerna kan sänkas enligt lagen om tillgång och efterfrågan.

Det politiska läget är lika kaosartat som vanligt. Regeringen sköter landets ekonomi som om det vore en familjeekonomi – alla investeringar, nyanställningar, byggen mm stoppas och lån får bara de som redan har tillgångar.

Tuki Nepals projekt fortsätter dock även om kostnaderna för dem har ökat i takt med prisökningarna i landet. De projekt vi prioriterar nu är:

- Fortsatt samarbete med Build up Nepal för att bygga hus i byn Pratapur i södra Nepal och att starta upp bygget av skolan i chepangbyn Dumling.
- Samla in pengar och förbereda den healthcamp ett team sjukvårdspersonal kommer att göra vid sjukstugan i Jyamrung i november;
- Hitta långsiktiga sponsorer till vårt tandläkarprojekt i Jyamung så att det kan fortsätta framöver;
- Fortsätta våra åtagande då det gäller utbildning av såväl grundskolebarn som högre utbildning.

Man kan läsa om dessa projekt längre fram i det här nyhetsbrevet. Och här hittar du våra insamlingar till projekten: <https://tukinepal.org/fundraiser/>

Till höger: Tukiee Nepals (vår systerorganisation) ordförande Ram Sapkota och hans familj planterar ris och kastar lera på varandra – som traditionen bjuder.

Husen i Pratapur snart klara

Tuki Nepal samarbetar med Build up Nepal med att bygga 35 hus i byn Pratapur i södra Nepal. Projektet påbörjades under hösten 2022 och husen byggs åt de allra fattigaste familjerna i byn. Här handlar det inte om jordbävningsskadade hus utan om hus som varje år svämmas över av monsunregnen. En del familjer tvingas varje år under monsunen att flytta och bo tillfälligt under presenningar på högre mark då vattnet står högt i de enkla husen som är byggda av bambu, lera och presenningar. Andra familjer väljer att stanna i husen och vada genom 20 – 30 centimeter vatten på golvet, ställa sängarna på staplar av tegelsten för att kunna sova någorlunda torrt och hänga allt bohag i påsar under taknocken. Monsunen varar från slutet av maj till i början av september och livet under dessa månader blir förstås ganska påfrestande. Efter monsunen torkar husen hjälpligt upp, men ohyra, mögel och andra fuktrelaterade tråkigheter finns kvar hela året.

Familjen Shree Hari Chaundharys gamla och nya hus

Build up Nepals koncept går ut på att bygga hus med en grund som ligger 40 centimeter över markytan. På så sätt kommer vattnet aldrig upp till golvet och husen som är byggda med earth-bricks metoden blir stabila, tåliga mot olika typer av väder och står kvar även vid en ev. framtida jordbävning. Dessutom är taken gjorda av plåt och läcker inte in som de av gamla tegelpannor eller presenningar. De här husen blir också en barriär mot markinsekter och ormar då de ligger högt över markytan.

Build up Nepals koncept innebär också att de som ska ha husen, själva hjälper till att bygga dem så gott de kan. En lokal entreprenör, utbildad av Build up Nepal, gör grovjobbet och ser till att allt blir rätt och husägaren fixar de enklare jobben, som putsning, målning men även att hjälpa till att tillverka earthbricks och att mura. Eller som flickan i familjen Gyani Chandhary som vattnar bricks.

Nyhetsbrev från Tuki Nepal Society

Augusti 2023

Det finns husägare som inte klarar av att göra så mycket, några av dem är handikappade, några gamla och ensamma mammor med flera barn att ta hand om. Här gör den lokala entreprenören det mesta av jobbet.

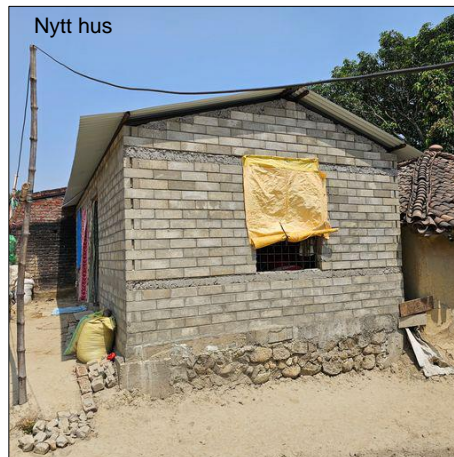
I dagsläget är 7 hus färdigbyggda och inflyttade, 20 har fått väggar och tak. Resten av husen är påbörjade och befinner sig i olika skeden. Men samtliga 35 hus ska vara klara och inflyttade under 2023.

För familjerna som flyttar in i husen blir det en oerhörd skillnad. Det är inte bara det att husen inte längre svämmas över varje år utan standarden på dem ligger skyhögt över vad dessa familjer ens kunnat drömma om.

- De har nu ett riktigt hus som tål väder och vind och där man kan bo hela året utan att bli blöt.

Äldre hus

Nytt hus

Familjen Tharu är många och har nu flyttat från ett riktigt dåligt skjul av bambu, lera och trasiga takpannor till det här fina huset.

Kanske blir det målat framöver – men en del familjer tycker att husen är så fina att de inte behöver målas.

Men klart bekvämare och torrare har det blivit – huset höll sig ovanför vattennivån vid monsunen.

Jitendra Khowar har flyttat in i sitt nya hus tillsammans med sin fru och son.

Tack alla ni som bidragit till att dessa 35 hus kunnat/kan byggas!

Vägval för Jyamrung

I Nepal råder en kraftfull vägbyggarboom. Nya vägar letar sig allt längre in i Himalaya och når även Tuki Nepals byar. Utvecklingen är efterlängtd, men resulterar ibland även i oönskad draksädd.

Vårvintern 2023. Två motorcyklar möts nedanför Jyamrungs gamla mikrokraftverk. I samma blickfång fastnar även en parkerad landcruiser. Väglöst land har uppenbarligen blivit till något annat. Plötsligt löper hjulspår längs terrassodlingar. Genom djungeln syns uthuggna gator.

Några år tillbaka utlovade Nepals styrande att varje by ska få vägförbindelse. Löftet är efterlängt av många. Färd i buss och jeep gör det enklare att nå sjukhus och myndigheter. Lastbilstransporter underlättar för bergens bönder att få avsättning för skörden på städernas marknader.

Faciliteterna kan tyckas självklara, men har långt ifrån alltid varit så.

Att bygga vägar i Himalaya är kostsamt och svårt. Tidvis drog även nationens styrande nytta av Nepals bångstyriga natur med malarieinfekterade djungler och skarpa berg. Tillsammans med avsaknaden av vägar höll barriären landet stängt och isolerat mot omvärlden och förhindrade inflödet av oönskade tankar och influenser som kunde hota regenternas näst in till oinskränkta makt.

Vid den despotiska Ranadynastins fall, för drygt 70 år sedan, stannade Nepals vägnät vid blygsamma 276 kilometer. Sedan dess har motivationen för att främst knyta ihop huvudstaden Kathmandu med indiska hamnar och inhemska distriktshuvudstäder successivt ökat. Tills nyligen förblev ändå stora delar av Nepal väglöst land. Först efter millennieskiftet trycktes alla tänkbara startknappar i botten. Inbördeskrigets slut följdes inte bara av monarkins fall och parlamentarisk demokrati, utan också kraftig utbyggnad av nationens infrastruktur.

Mellan 2017–2018 fördubblades Nepals vägnät från cirka tusen till drygt tvåusen mil.

Nyhetsbrev från Tuki Nepal Society

Augusti 2023

Boomen fortsätter i samma höga tempo och har även nått Jyamrung och flera andra byar där Tuki Nepal är verksamma. Under senare år har huvudvägen från distriktshuvudstaden Dhading Besi förvandlats från två leriga hjulspår till en viktig och väl hållen transportlänk där asfalten sträcker sig jämn och inbjudande till byn Gulabhanjang just före de vindlande kurvorna ner mot Netrawatifloden. I Jyamrung, vid samma vattendrag, har evolutionen mot biltrafik just påbörjats. Vägarna som byggs är enklast tänkbara, men fullt farbara för fyrhjulsdrift. Några av dem leder till grannbyarna Bharmale och Gulabhanjang. Andra tar sats uppför bäckravinen i närheten av byns sjukstuga och siktar på grannbyn Simle där andra vägar tar vid. Och mer tycks på gång. Allt ifrån lokala myndigheter till regionalt styre och regering är med och finansierar en utveckling som tycks lika kraftfull och omfattande över hela Nepal.

Under en februarivandrande dag i Jyamrung tillsammans med Tuki Nepal Samajs (Tuki Nepals systerorganisation) ordförande Ram Sapkota, blev vi uppvaktade av en man som ihärdigt önskade en bilväg även på sin sida av den lilla bäckravinen. Åtskilligt av djungeln som omgav vattendraget hade redan fått ge vika för den kurviga lervägen på motsatt strand. Nu irrade en flock rhesusapor vilset runt med sina ungar i hemmiljön som inte längre var sig lik och uppenbarligen hotade att krympa ytterligare med förstörd vattentillgång och kraschade ekosystem som tänkbar följd. Att det redan existerade en väg i närheten spelade mindre roll för mannen.

- Alla vill ha bilväg fram till just sitt hus. Det har blivit mode och status, förklarade Ram som själv är skeptisk till den utvecklingen.

I många fall är den nepalesiska vägbyggarboomen både efterlängtd och oundviklig. Samtidigt kan den lätt nå fel destination. Dessutom till högt pris. Åtskilliga nepalesiska region- och lokalpolitiker äger inte bara starkt religiöst, socialt och ekonomiskt inflytande, utan i flera fall också bulldozers och entreprenadverksamhet. Beslut om nya vägar och följande byggkontrakt fattas inte sällan av samma hand som också senare utför dem och tömmer dess projektkassor.

Alltför ofta resulterar bristande kunskaper om geologi, hydrologi och ekologi i slarvigt planerade och utförda vägbyggen. Stabila berg förvandlas till instabila berg. Bäcker och mindre vattendrag täpps igen av schaktmassor vilket leder till ökad risk för jordskred i samband med monsunregn. Rasmassor, i sin tur, förstör terrassodlingar och bevattningskanaler. Nya vägbyggen öppnar dessutom upp för ökad avverkning av Nepals unika och starkt hotade bergsdjungler vilket i sin tur leder till förlorad biologisk mångfald, inklusive pollinerande insekter som är avgörande för jordbruket.

Vägar behövs och är i många fall livsavgörande, men förhoppningsvis kommer såväl Jyamrungs invånare som nepalesiska politiker att inse att det inte går att bygga hur som helst, att det även krävs ett helhetsperspektiv som också tar med i beräkningen vad som vinnas och vad som samtidigt riskerar att förloras.

//Mikael Persson

www.facebook.com/tukinepal

info@tukinepal.org

<http://www.tukinepal.org/>

Tel: 0708-48 69 95

Högre utbildning för flickor – och en pojke!

Tuki Nepals projekt "Utbildning för flickor" har hållit på sedan 2008. Projektet startades för att ge begåvade flickor med framtidsplaner möjlighet att läsa vidare efter grundskolans klass 10. I första hand har Tuki Nepal prioriterat Plus 2 utbildning, som kan jämföras med vårt svenska gymnasium.

Det är dock inte så många flickor som i praktiken varken går ut grundskolan eller påbörjar Plus 2. Om en familj har möjlighet att låta något barn studera vidare blir det i första hand pojkarna. Flickorna i familjen ska ju giftas bort och lämna familjen för att sedan ta hand om barn, man och hem – så de behöver ju ingen utbildning. Så tänker man fortfarande i många familjer i Nepal. Men det håller på att ändras och främst är det mödrar som kämpar för att deras döttrar ska få utbildning – de vet att det kommer att ge flickorna bättre förutsättningar i livet och studier innebär att döttrarna inte giftas bort lika tidigt utan kan vänta tills de avslutat sina studier.

Rita är en av de flickor vi sponsrat med Plus 2 och efter klass 12 fick hon arbete på en av traktens skolor och kommer att genomföra sin lärarutbildning på egen hand efter att ha tjänat pengar ett par år.

Tuki Nepal har satsat på att ge så många flickor som möjligt utbildning efter klass 10. Plus 2 är det första steget på en yrkeskarriär och många av flickorna har fått bra arbeten redan efter att ha avslutat klass 12 (Plus 2). Men vi har också sponsrat ett antal flickor med en direkt yrkesutbildning – antingen direkt från klass 10 eller efter genomgången Plus 2. Framför allt har det handlat om vårdyrken – sjuksköterskor, undersköterskor, tandhygienist och health-assistant men också lärare, ekonomer och ingenjörer.

Samtliga dessa flickor har fått mycket bra arbeten efter avslutad utbildning.

Sammanlagt har Tuki Nepal sponsrat utbildning för 45 flickors utbildning genom åren och nu i höst kommer ytterligare 5 flickor och en pojke att påbörja Plus 2-utbildning.

Ja, vi har faktiskt sponsrat några enstaka pojkar också – lite rättvisa får det ju vara. Dessa pojkar har vi följt länge, sett hur deras sociala situation sett ut och beslutat att sponsra deras utbildning för att de ska kunna ta sig ur fattigdomen.

I dagarna väljs 5 flickor ut för att kunna påbörja klass 11 i september. Kriterierna de väljs ut från är:

1. Inga ekonomiska möjligheter att betala utbildningen själv;
2. Tillräckligt begåvad för att klara utbildningen;
3. Motiverad för att läsa vidare;
4. Familjen är med på att deras dotter ska studera vidare.

Dessutom ska varje utvald flicka skriva ett brev på engelska, om sig själv och sina framtidsplaner till Tuki Nepal. Vi hoppas kunna publicera dessa brev samt foton på flickorna i nästa nyhetsbrev.

Sirjana Tamang arbetar idag i sin hemby högt uppe i bergen – som både barnmorska och tandhygienist. Den senare utbildningen är sponsrad av Tuki Nepal.

Sjukstugan är en tillgång i dalen

Att bryta en arm är illa nog. Att med olyckssmärterna som tärande sällskap tvingas till en flera timmar lång och skakig bussresa gör mardrömmen dubbelt värre. På sätt och vis hade 67-åriga Damkumari haft tur i oturen. Dagen då hon begav sig ut för att samla bladrika djungelkvistar som foder åt sina djur var marken förrådiskt hal. Fallet blev också bokstavligt tungt. Sekunder senare stack två benpipor ut ur en bruten handled. Något årtionde tillbaka hade olyckor som denna betytt en lång och besvärlig transport till sjukhuset i distriktshuvudorten Dhading Besi utan smärtlindring. Nu fanns lyckligtvis hjälpen bara tio minuter bort och resan till Dhading Besi tar inte lika lång tid längre. Så här svåra skador klarar man inte i sjukstugan, röntgen finns ju inte heller, men man kan ställa diagnos, ge smärtlindring och ta hand om skadan efter operation.

- Mycket var trasigt, förklarar healthassitant Prachant Dhaunya som tog emot Damkumari i Jyamrungs nya sjukstuga.

Några veckor har passerat sedan dess. Läkeprocessen har gått bra och det lokala sjukvårdsteamet skiftat fokus mot kontroll och uppföljning.

- Jag hade otur som trillade. Men tur att just vår by har så bra sjukvård, säger Dambkumari samtidigt som hon får sina sår rengjorda och förband bytta.

Jyamrungs nya sjukstuga är inte bara fräsch och ändamålsenlig, utan i dubbel bemärkelse också en källa till stolthet för hela byn. Närhet mellan vård och patient garanterar både trygghet, kontinuitet och god personkänedom. Healthassitant Prashant Dhaunya står för just en sådan länk. Han är född och uppväxt i byn och har under de senaste två decennierna inte bara följt Jyamrung och dess invånare utan också Tuki Nepals verksamhet och insatser.

Först, tidigt 2000-tal, som ung skolpojke. Därefter, under övre tonåren, som en av traktens mest engagerade röster oavsett ifall det rört sig om lokal utbildning eller folks väl och ve. Nu, efter tre års utbildning till healthassistent, en utbildning som Tuki Nepal sponsrat, arbetar han som healthassistent i sjukstugan och är ytterst ansvarig för byns sjukvårdsinriktning och det team där även sköterskan Aakriti och assistenten Haris ingår.

Flödet av besökare har varit jämt, konstaterar Prachant innan han fortsätter att summera de två senaste åren.

Två födslar är bokförda. Mängder injektioner av covidvaccin har nått mottagare. Recept har förnyats och medicin hämtats ut. Mödrar har kommit i sällskap av förkylda döttrar eller söner med skrubbade knän.

Nyhetsbrev från Tuki Nepal Society

Augusti 2023

Men ibland inträffar även akuta olycksfall där den tid som förflyter innan patienten når vård kan vara av mycket stor betydelse, i riktigt allvarliga fall till och med livsavgörande.

För Dambkumari är dagens besök just avslutat. Utanför sjukstugan väntar hennes dotter. Tillsammans promenerar de längs vindlande bergsstigar till hemmet en kort bit bort. Trots olyckan kommer hennes liv att gå vidare utan bestående men. Mycket tack vare Prachant och de övriga i personalen på mottagningen mitt emellan Netrawatifloden, höga Himalaya och öppen himmel.

//Mikael Persson

Många bidrag små blir till fina projekt i Nepal...

Vi behöver fler faddrar och sponsorer för att kunna driva vår verksamhet i Nepal vidare. De allra flesta bidrag vi får in är små bidrag och det känns fint att kunna berätta om Sara som skänkte sitt elstöd till Tuki Nepal, Anders som fick tillbaka pengar på en resa som inte blev av under pandemin och blev dubbelfadder till våra skolbarn för pengarna. Eva har sålt hemlagad sylt där betalningen gått till Tuki Nepal, Birgitta har sålt av lite grejer hon inte behöver längre och pengarna går till den healthcamp hon ska vara med på i höst och en annan Ewa har sålt hemodlade tomater, gurkor och kantareller för att bidra till att bygga skolan i Dumling. Någon annan skickar helt sonika ut ett mejl till alla sina vänner och bekanta och ber dem bidra till höstens healthcamp.

Sen har vi Carina som sett till att 4 nya flickor kan påbörja Plus 2 i höst – ett lite större bidrag. Och så alla faddrar förstås och andra bidrag som kommer in med jämna mellanrum. Tillsammans blir det en hel del pengar – men behoven tar förstås aldrig slut. Tack alla ni som hjälper Tuki Nepal med att finansiera våra projekt!

Du kan bli fadder för ett skolbarn eller för våra hälsoprojekt. Det kostar 125: - månaden eller om du vill betala hela avgiften på en gång blir det 1 500: -

Du kan vara med och bidra till att flickor får högre utbildning, fattiga familjer kan flytta in i hus som går att leva ett bra liv i eller att 70 barn i Dumling får en skola som inte håller på att rasa ihop.

Du kan hjälpa oss att finansiera den healthcamp Tuki Nepal kommer att genomföra i november i år.

SWISH: 123 900 5042

BG: 900-5042

Skriv till vilket projekt pengarna är menade och skicka gärna din mailadress till info@tukinepal om du inte redan får våra nyhetsbrev.

90 | **SVENSK**
KONTO | **INSAMLINGS**
KONTROLL